

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS MINDENKIT,
AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Folytatom a Világiak, Család és Élet Dikasztériuma által írt és Ferenc pápa *Amoris Laetitia* c. apostoli buzdítására alapozott katekézis-sorozat alapján a Szent Család történetének elemzését.

Isten nagy álma. „Nem tudtátok, hogy nekem az én Atyám dolgaiban kell lennem?” (Lk 2, 49) Jézus ifjúkorából csak ez a néhány meglepő szó maradt ránk az evangéliumban. Jézus látszólag nem tiszteli Máriát és Józsefet, meglepődik, talán egy kicsit bosszantja is, hogy nem értik, miért maradt a templomban anélkül, hogy erről szólt volna nekik. Rejtélyes szavai mögött valójában elsőszülött fiúságának misztériuma húzódik meg. Isten szívében már dédelgette Őt születése előtt is. „Minden anyja szíve alatt formálódó gyermek az Atyaistennek és az Ő örök szeretetének terve: *Mielőtt megalkottalak anyád méhében, már ismertelek; mielőtt megszülettél volna, megszenteltelek* (Jer 1,4-5). Minden gyermek öröktől fogva ott van Isten szívében, és fogantatása pillanatában megvalósul a Teremtő örök álma.” (AL 168)

Nem csak Jézus, az Isten fia hivatott arra, hogy az Atya „dolgaiban” tevékenykedjék, minden gyermek az Atyához tartozik, nem szüleinek a tulajdona. Az Atya pedig a szülők minden elképzelését felülmúló csodálatos álmodat dédelget minden gyermekről. Erről az álomról mondja Szent II. János Pál: „Az ember képtelen szeretet nélkül élni. Magára marad, érthetlenné válik önmaga számára, értelmét veszíti az élete, ha szeretetet nem kap, szeretettel nem találkozik, nem tud szeretni és nem teheti a szeretetet magáévá.” (RH 10) A szeretet több mint a lélek egy megnyilvánulása, vagy az önátadás egy cselekedete. A megélt és megtapasztalt szeretet, amellyel találkozunk, és amelyet megtapasztalunk, egy valóságos, élő személy, maga Krisztus, aki „az Atya és az Ő szeretete misztériumának kinyilatkoztatásában teljesen föltárja az embert az embernek, és megmutatja magasztos hivatását. Ezek az igazságok belőle fakadnak, és benne érik el csúcspontjukat.” (GS 22) Isten nem elvont, vagy idillikus szeretetről álmodik. Az elsőszülött Fiúban, aki József és Mária megdöbbenésére azt mondja, hogy Atyja dolgaiban kell lennie, jelenik meg számunkra az élet iránya és az igazi szeretet.

Hogyan gondoltatok gyermekeitekre, amikor fogantatásukról értesültetek? Milyen álmokat szőttetek róluk és hogyan módosultak ezek az álmok a gyerek megszületése után?

A „szeretet” szó jelentheti például a hazaszeretetet, hivatásszeretetet, barátok közötti szeretetet, a munka szeretetét, a szülők és gyermekek közötti szeretetet, a testvérek és rokonok közötti szeretetet, a felebaráti szeretetet és Isten iránti szeretetet. E sokféle szeretet közül kiemelkedik a férfi és a nő egymás iránti szeretete, melyben a test és a lélek összjátéka szétválaszthatatlan, és az embernek a boldogság ígérését adja. Ez a szeretet ellenállhatatlannak, sőt a szeretet őstípusának látszik, amely mellett első látásra minden egyéb szeretet elhalványul. (vö. DCE 2) Ennek a szeretetnek különleges nyelve és eredeti kifejezőmódja van, és a házasságban teljesedik ki. Ezért mondja XVI. Benedek pápa, hogy egyedül „a kizárólagos és végleges szereteten nyugvó házasság lehet a jele annak a kapcsolatnak, amely Istent a népéhez fűzi, és fordítva: a mód, ahogyan Isten szeret, lesz az emberi szeretet mércéje.” (DCE 11)

Isten Krisztusban megvalósult szeretetének teljességét az egy férfi és egy nő közötti lakodalmas szeretet jeleníti meg. Ez valóban Nagy Misztérium. Maga a gondolat, hogy Isten szívébe fogadva az emberiséget ilyen szeretettel szereti, már része a misztikus igazságnak. Istennek Izrael választott népével való egyedülálló kapcsolatáról szólva a Szentírás – különösen a próféták könyveiben – gyakran szól lakodalomról. „A szerető és életet fakasztó emberpár igazi élő ikon – nem a tízparancsolat által tiltott kőből vagy aranyból készült bálvány –, és képes megjeleníteni a teremtő és üdvözítő Istent. (...) Ebben a megvilágításban a pár termékeny kapcsolata képmássá válik, segít megérteni és leírni Isten misztériumát, amely alapvető a Szentháromság keresztény szemléletében: Istenben megláttatja az Atyát, a Fiút és a szeretet Lelkét. A háromságos Isten szeretetközösség, és a család az ő élő tükröződése. (...) A házaspár szentháromságos szemlélete Szent Pál teológiájában (lásd Ef 5,21–32) jelenik meg.” (AL 11) Ferenc pápa meggyőződéssel mondja: „családalapításkor elhatározzuk, hogy részt vállalunk Isten álmában; hogy vele együtt álmodunk; hogy vele együtt alkotunk; hogy vele együtt játsszuk ezt a történetet és olyan világot építünk, amelyben senki nem érzi magát egyedül”. (AL 321)

Idézetek fel olyan eseteket, amelyekben a Szentlélek megvilágosító kegyelme segített megoldást találni a családi problémára!

A Nagy Misztérium nem elgondolás, vagy igazság, hanem valóságos esemény konkrét formában: a Kereszt. Szinte észrevehetetlenül, folyamatosan, mindig új és kreatív formában jelenik meg történelmünkben. „Mivel a házastársak kölcsönösen egymáshoz tartoznak, a szentségi jel révén valóban megjelenítik Krisztus és az Egyház kapcsolatát. A házastársak tehát állandóan emlékeztetik az Egyházat arra, ami a Kereszten végbement; egymás és gyermekeik számára tanúi lesznek az üdvösségnek, amelynek részesévé a szentség teszi őket.” (FC 13) Ez ellenkezik a házasságról széles körben elterjedt, a házasság szentségét eltorzító felületes elgondolással, ugyanis „a házasság szentsége nem társadalmi szokás, üres szertartás, vagy az elköteleződés pusztán külső jele. A szentség ajándék a házastársak megszentelésére és üdvösségére, és kölcsönös egymáshoz tartozásuk szentségi jele révén valóban megjelenítik Krisztus és az Egyház kapcsolatát.” (AL 72)

Emberi szavakkal lehetetlen a Nagy Misztérium leírása. „A szentség nem dolog vagy erő, mert valójában maga Krisztus az, aki elébe jön a keresztény hitvestársaknak. Velük marad és erőt ad nekik, hogy fölvegyék keresztjüket és így kövessék őt, bukásaik után fölkeljenek, bocsássonak meg egymásnak, és hordozzák egymás terhét. A keresztény házasság jel, amely nemcsak azt mutatja meg, hogy Krisztus mennyire szerette Egyházát a kereszten megpecsételt szövetségben, hanem ezt a szeretetet jelenvalóvá is teszi a házastársak közösségében.” (AL 73)

A házastársak kölcsönös szeretete ugyanaz a szeretet, amelyet Krisztus a kereszten adott az Egyháznak. Ez egy rendkívüli azonosság, ezt meggondolva az embert borzongás fogja el. A házastársak a házasság szentsége révén isteni szeretettel, Isten kegyelméből szeretik egymást. Isten szereteténél nincs nagyobb szeretet: „mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta.” (Jn 3, 16) A házaspár tudatában van annak, hogy az isteni szeretet megmagyarázhatatlan, mégis hirdeti a világnak. Amint Ferenc pápa mondja: „A házastársak egész közös életét, köztük a gyermekeikkel és a világgal szövődő kapcsolataik teljes hálózatát átjárja és erősíti a megtestesülés és a húsvét misztériumából fakadó szentség kegyelme. Ezekben Isten kifejezésre juttatta egész szeretetét az emberiség iránt, és bensőségesen egyesült azzal. Soha nem maradnak magukra a kihívásokkal szemben, arra hivatottak, hogy elkötelezettségükkel, kreativitásukkal, mindennapos ellenállásukkal és küzdelmeikkel válaszoljanak Isten ajándékára. Mindig kérhetik a Szentlelket, aki megszentelte egységüket, hogy a kapott kegyelem minden új helyzetben újra megmutatkozzék.” (AL 74) A házastársak "szeretetük és családi életük örömeiben már itt a földön a Barány menyegzős lakomájának előízét kapják" (AL 73)

Milyen konkrét következményei vannak a házasság és családi életetekre annak, hogy a házasság nem a boldogság maga, de az igazi boldogság előíze?

A házastársak végső célja tehát nem egy földi szövetségbe való belépés, hanem az örök egyesülésbe, Krisztusnak, a vőlegénynek és menyasszonyának, az Egyháznak a nászába való bekapcsolódás. Ha ez az alapvető irányultság hiányzik, a házasság elveszíti jelentőségét és stabilitását. Az örök távlat teszi igazán emberivé, nélküle minden értelmetlenné és zavarossá válik. Erre vezethető vissza a házasság korunkban elterjedt válsága is. A házasság csak ízelítő a boldogságból, nem maga a boldogság. Aki boldog akar lenni, ne keresse azt egyedül a házasságban. A házasság a tökéletes örömhöz vezető út kapuja, de aki megáll a kapuban, kockáztatja részvételét az örök nászlakomában. Sürgős feladatunk, hogy hitelesen hirdessük Jézus Krisztus evangéliumát, hogy megmutassuk: „Krisztus megtestesülésében magára veszi az emberi szeretetet, megtisztítja, beteljesíti azt, és Lelke révén megajándékozza a házastársakat azzal a képességgel, hogy meg tudják élni azt, átjárja egész életüket a hit, a remény és a szeretet. A házastársak így fölszenteltek, hogy sajátos kegyelmük által építsék Krisztus testét és így családgyeház alkossanak.” (AL 67) Ez azonban nem jelenti azt, hogy a létrejött családgyeház minden vallási feladatot magára vállalhat. Ellenkezőleg, a családkról való egyházi gondoskodás elsőrendű feladat, mert „a család jóléte döntő jelentőségű a világ és az Egyház jövője szempontjából;” (AL 31) sőt „az Egyház azért, hogy teljesen megértse saját misztériumát, úgy tekint a keresztény családra, mint olyasvalamire, ami őseredeti módon nyilvánítja ki.” (AL 67)

Mit jelent számotokra az, hogy családgyeház alkotására kaptatok felszentelést?

A családon áll és bukik Krisztus Nagy Misztériumának és az Egyháznak az ügye. Más szóval, ha a családot támogatjuk, nem csak az Egyház fog magára találni, de megérthetjük, hogy mit vár Isten az emberi és családi kapcsolatoktól. Így válik valóra Isten nagy álma az emberiségről.

Bíró László tábori püspök
az MKPK Családbizottságának elnöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke